

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 22.03.1989, sp. zn. 4 Tz 7/89, ECLI:CZ:NS:1989:4.TZ.7.1989.1

Číslo: 27/1990

Právní věta: Machinace s účetními doklady, kterými pachatel trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b) tr. zák. průběžně zakrývá opakované přivlastňování svěřených finančních prostředků, jsou součástí jednání naplňujícího znaky tohoto trestného činu a nelze je posoudit jako trestný čin poškozování majetku v socialistickém vlastnictví podle § 136 odst. 1 písm. b) tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 22.03.1989

Spisová značka: 4 Tz 7/89

Číslo rozhodnutí: 27

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Poškozování majetku v socialistickém vlastnictví, Rozkrádání majetku v socialistickém řízení

Předpisy: 140/1961 Sb. § 132 odst. 1 písm. b)
§ 136 odst. 1 písm. b)

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 27

Machinace s účetními doklady, kterými pachatel trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b) tr. zák. průběžně zakrývá opakované přivlastňování svěřených finančních prostředků, jsou součástí jednání naplňujícího znaky tohoto trestného činu a nelze je posoudit jako trestný čin poškozování majetku v socialistickém vlastnictví podle § 136 odst. 1 písm. b) tr. zák.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 22. 3. 1989 sp. zn. [4 Tz 7/89](#))

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek okresního soudu v Děčíně z 12. 7. 1988 sp. zn. 6 T 173/88 a okresnímu prokurátorovi v Děčíně přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Děčíně z 12. července 1988 sp. zn. 6 T 173/88 byla obviněná Z. H.

uznána vinnou trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b) tr. zák. Za to byla podle § 132 odst. 1 tr. zák. odsouzena k trestu odnětí svobody na dva roky, jehož výkon byl podle § 58 odst. 1 písm. a) tr. zák., § 59 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložen na zkušební dobu čtyř roků, podle § 53 odst. 1 tr. zák. k peněžitému trestu ve výměře 5000,- Kčs s náhradním trestem odnětí svobody na pět týdnů a podle § 49 odst. 1 tr. zák. k trestu zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu výkonu funkce hmotně odpovědné pracovnice na čtyři roky.

Podkladem odsuzujícího výroku bylo zjištění, že obviněná od roku 1984 do roku 1987 jako samostatná účetní sdruženého podniku ONV Děčín Rukov v Rumburku na pracovišti v České Kamenici, okr. Děčín, průběžně krátila tržby od zákazníků a získala tak 29 000,- Kčs, které použila pro potřebu svoji a své rodiny.

Rozsudek nabyl právní moci v řízení před okresním soudem, a to 5. srpna 1988.

Generální prokurátor ČSR podal v šestiměsíční lhůtě od právní moci rozsudku (§ 272 tr. ř.) v neprospěch obviněné Z. H. proti rozsudku okresního soudu v Děčíně stížnost pro porušení zákona. V tomto mimořádném opravném prostředku vytkl, že okresní soud při zjišťování výše škody nepostupoval důsledně podle § 2 odst. 5, 6 tr. ř. V řízení tak nebyly podle názoru stížnosti pro porušení zákona, objasněny základní skutečnosti důležité pro rozhodnutí o vině a trestu. V závěru stížnosti pro porušení zákona generální prokurátor ČSR navrhl, aby Nejvyšší soud ČSR vyslovil, že napadeným rozsudkem okresního soudu v Děčíně byl ve vytýkaných směrech porušen zákon, aby zrušil tento rozsudek a aby dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Z provedených důkazů okresní soud v Děčíně správně zjistil v podstatě jen to, že obviněná Z. H. vykonávala funkci samostatné účetní v Rukovu Rumburk, pracoviště Česká Kamenice, a že krátila tržby od zákazníků a peníze používala pro svoji potřebu, resp. pro potřebu své rodiny. Podle skutkových závěrů okresního soudu v Děčíně tak obviněná odčerpala nejméně 29 000,- Kčs.

Výši této částky dovodil okresní soud v Děčíně postupem, který není přesvědčivý, je v rozporu s některými provedenými důkazy, a dokazování zůstalo v některých směrech zcela nedostatečné. Jde přitom o vady, které vznikly již v přípravném řízení a které nebyly ani v řízení před soudem odstraněny.

V další části rozhodnutí se Nejvyšší soud ČSR podrobně zabýval nedostatky ve zjištění skutečného stavu věci, které jej nakonec vedly k vyslovení, že byl okresním soudem porušen zákon v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř., k zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci prokurátorovi k došetření.

Nejvyšší soud ČSR současně upozornil, že okresní soud stejně jako okresní prokurátor v obžalobě vycházeli z vadného právního názoru v otázce, zda jednáním obviněné byly naplněny i znaky trestného činu poškozování majetku v socialistickém vlastnictví podle § 136 tr. zák. Okresní soud v tomto směru vyšel ze zjištění, že veškeré pohledávky poškozené organizace vůči zákazníkům jsou evidovány počítačem, takže nemohly být promlčeny, neboť počítač, i když po delší době, na každou nezaplacenou pohledávku upozorní účtárnu. Tento názor však zcela odhlíží od toho, že by se popřípadě mohlo ze strany obviněné jednat o pokus tohoto trestného činu ve smyslu § 8 odst. 1 tr. zák. Základní vadou těchto úvah je ale nesprávné hodnocení jednání obviněné, jímž se měla trestného činu podle § 136 tr. zák. dopustit, a to ve vztahu k jednání, jímž byl spáchán trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 tr. zák. Podle zjištění napadeného rozsudku obviněná zadržovala tržby od občanů, přičemž aby to mohla uskutečňovat, musela falšovat

stvrzenky, které občanům vydávala tak, že je vydávala bez data, aby bylo znemožněno zjistit, jaké částky za který den vybrala a kolik peněz skutečně ve formě tržeb odevzdala organizaci. Nešlo tedy o jednání, jímž by obviněná znemožňovala případné uplatnění pohledávky vůči ní ze strany poškozené organizace, ale o jednání bezprostředně související s odcizováním tržeb, které by bez těchto machinací nemohla vůbec uskutečnit. Machinace s účetními doklady byla tedy součástí jednání směřujícího ke zmocnění se tržeb, nikoli jednáním směřujícím k zakrytí již dříve vzniklého schodku.

Nejde proto o souběh dvou trestných činů, ale o jednání, jímž byly naplněny pouze znaky trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. b) tr. zák. Správně proto okresní soud v Děčíně neuznal obviněnou vinnou trestným činem poškozování majetku v socialistickém vlastnictví podle § 136 odst. 1 písm. b) tr. zák., i když tak měl rozhodnout z jiných důvodů.